

Instytut Nauk o Literaturze Polskiej im. Ireneusza Opackiego zaprasza do udziału w krajowej konferencji naukowej „Sztuka rewolucyjna”.

Rewolucje niosą na sztandarach hasła: Liberté, Égalité, Fraternité; rewolucjoniści to utopiści marzący o zbudowaniu nowego świata, możliwie najbardziej pluralistycznego, w którym nie będzie miejsca na niesprawiedliwości. Nie tolerują niezgody i kompromisu, bywają brutalni i podejrzliwi. Ustanawiany przez nich nowy porządek – okoliczności polityczne, przed którymi nie ma odwrotu – nie miał dotąd miejsca w historii, zmuszeni są zatem polegać na intuicji i improwizować, gdy natrafiają na impas, z czego konserwatywni historycy rozliczają ich zwykle z zaskakującą lekkością.

Według dominującej, liberalnej narracji rewolucjonista jest przekonany, że ucieleśnia pragnienia ludu, który jawi się w jego oczach jako monolit – kolejne wersje publikowanych dziś „historii ludowych” jasno dają nam jednak do zrozumienia, że społeczna zmiana to nie cynicznie wykorzystywany instrument w rękach despotów i biurokratów, a realna, oddolna praktyka mas, które wcale nie potrzebują paternalistycznych liderów, by za sprawą samoedukacji i powszechnej politycznej mobilizacji wywalczyć dla siebie miejsce w przestrzeni publicznej.

Rewolucji i rewolucjonistom zawsze towarzyszy sztuka. Czy to jako narzędzie prospektywnej zmiany, dokument, sprawozdanie, wyraz oporu, detal porewolucyjnego porządku, mający celu ma jego legitymizację, czy wreszcie – narzędzie propagandy. Jesteśmy przekonani, że wciąż istnieje paląca potrzeba dyskusji i rozważań nad sztuką rewolucyjną. Dlatego chcielibyśmy przyjrzeć się bliżej temu zjawisku we wszystkich jego aspektach. Stawiamy sobie za cel zgromadzenie wszystkich badaczek i badaczy, dla których problematyka sztuki i społecznej zmiany wydaje się interesująca, do wspólnej dyskusji nad możliwymi płaszczyznami tego zjawiska. Interesują nas zarówno teksty kultury, które wpisują się w obszary sztuki rewolucyjnej, porewolucyjnej, jak i te krytyczne, które zawsze towarzyszą okresom przewrotu. Szczególnie zależy nam na odkłamaniu obrazu artystów rewolucyjnych jako wulgarnych agitatorów i piewców autorytaryzmu – karierowiczów cynicznie wykorzystujących koniunkturę lub naiwnych idealistów uwiedzionych przez zbrodniczy system.

Interesują nas sposoby w jakich szereg wytworów artystycznych towarzyszących okresom rewolucyjnego wrzenia stawia pytania, bądź odpowiada na takie problemy jak nierówności społeczne, walka klas i zaangażowanie? Jakiego instrumentarium używają artyści, gdy początkowy zapał zastąpić trzeba wyczerpującą, ciężką pracą w nowej strukturze społecznej? Czy artyści rzeczywiście widzieli rewolucję jako zastygłą utopię, do której ram siłą należy przystosować społeczeństwo, czy może – jak sugerują najnowsze badania – doskonale zdawali sobie sprawę z procesualnego, absolutnie niedeterministycznego charakteru rewolucji? W jaki sposób artystyczne dążenie do powołania nowej sztuki wiąże się z rewolucyjnym dążeniem do stworzenia nowego świata?

Poniżej przedstawiamy listę przykładowych zagadnień:

- Formy sztuki wizualnej w dobie rewolucji.
- Rewolucyjna architektura i urbanistyka.
- Radykalna sztuka miejska jako praktyka odzyskiwania podmiotowości, przestrzeni i wspólnotowości. Sztuka miejska w dobie rewolucji – odzyskiwanie „niewidzialnych” form sztuki w przestrzeni miejskiej.
- Filmy w służbie rewolucji. W jaki sposób kino budowało, kształtowało, a następnie odzyskiwało rewolucję?
- Teatr ludowy i robotniczy.
- Muzyka rewolucyjna. Jej związki z kinem i teatrem. Tradycja pieśni powstańczej. Chór, opera.
- Rewolucja w literaturze. Poezja i proza (przed/po) rewolucyjna.
- Sztuka rewolucji 68r. Jak kontrkultura ukształtowała klasę kreatywną?
- Rola kobiet w procesie budowania nowego paradygmatu sztuki. Kobieta jako symbol insurekcji.
- Sztuka rewolucyjna jako narzędzie emancypacji? Gender studies i queer studies w obliczu radykalnych przetasowań w świecie sztuki.
- Relacyjność sztuki rewolucyjnej.
- Rewolucja kulturalna lat 30. w ZSRR. Socrealizm jako strategia cementowania osiągnięć heroicznego okresu rewolucji.
- Artysta – „inżynier dusz”. Jego rola w dziele tworzenia „nowego człowieka”.

- Awangarda – futuryści, konstruktywiści, twórcy związani z Proletkultem i LEF, grupa Kino-Oko.
- Sztuka funkcjonalna i wzornictwo okresu rewolucji oraz towarzyszące im reklama, kolaż.
- Wojny chłopskie, przewroty antykolonialne i ich recepcja w kulturze europejskiej.
- Tradycja plebejska w sztuce rewolucyjnej.

Zachęcamy do nadsyłania własnych propozycji.

Zapraszamy do nadsyłania abstraktów referatów dotyczących sztuki rewolucyjnej do 11.03.2018 r. na adres sztukarewolucyjna@gmail.com.

Abstrakt należy przesłać jako załącznik w pliku .doc lub PDF. Prosimy usunąć z niego wszelkie dane osobowe autorki.

Informacja o przyjęciu referatu: 31.03.2018

Opłata konferencyjna o wysokości 450 PLN

Opłata konferencyjna obejmuje:

- materiały konferencyjne
- obiad, przerwy kawowe
- publikację w recenzowanym tomie

Opłata konferencyjna nie obejmuje kosztów dojazdu i noclegu.

Wszelkie pytania prosimy kierować na adres e-mail: sztukarewolucyjna@gmail.com

Serdecznie zapraszamy do aplikowania!

Organizatorzy:

dr hab. prof. UŚ Maciej Tramer

mgr Katarzyna Warmuz

mgr Aleksandra Więcek-Gigła

mgr Kasper Pfeifer